

Provtagningsanvisningar för sjukvård/socialtjänst m.fl.

Detta är en information för sjukvård, socialtjänst och behandlingshem om hur provtagning och beställning av analyser ska utföras. Informationen finns även på rmv.se.

Vid frågor kontakta gärna kundansvariga på tel. 010-483 41 00 (växel).

Provtagningsmaterial

Rättskemi tillhandahåller provtagningsset för blod- och urinprov. På rmv.se finns beställningsblanketter för dessa och även en film som beskriver hur man använder provtagningsseten för urin.

Rättskemi tillhandahåller också provtagningsset för hår. För beställning av dessa kontaktas rättskemi, telefon 010-483 41 00 (växel).

Remiss

På rmv.se finns remisser för olika frågeställningar. En remiss ska alltid medfölja inskickat provmaterial. Det är mycket viktigt att remiss och provrör är märkta med samma providentitet. Ärenden där uppgifter skiljer sig åt avskrivs.

Frågeställning

Nedan följer en beskrivning av vilket provmaterial, provrör och remiss som ska användas vid olika frågeställningar.

Drogkontroll

Om syftet är att kontrollera drogfrihet rekommenderar rättskemi att använda urinprov. Droger kan påvisas under en längre tid och i högre koncentrationer i urin jämfört med i blod. Om urinprov inte kan lämnas, kan en drogkontroll utföras i blod eller i vissa fall i hår, se "Hårprov".

Vid kiral analys av amfetamin bestäms de båda enantiomererna; dextroamfetamin och levoamfetamin. Denna analys kan användas för att utesluta sidomissbruk vid förskrivning av t ex Elvanse.

Material	Typ av provrör	Bild	Remiss
Urin, 10 ml	10 ml skruvkorsrör		Drogkontroll

Blod, minst 8 ml	<p><u>Helblod</u> från rör innehållande natriumfluorid (rör för glukos- och laktatanalys), EDTA eller heparin.</p> <p>OBS! Rättskemi kan inte utföra analyser på material från provrör innehållande gel.</p>		Drogkontroll
---------------------	--	---	--------------

Toxikologisk undersökning

Intoxikation

Vid misstänkt intoxication, där en mer fullständig utredning krävs, är det lämpligt att ta både blod- och urinprov. Beträffande läkemedelsintoxikation behövs ett blodprov, eftersom analyserna enbart utförs i detta provmaterial.

Läkemedelsanalys

I Rättskemins verksamhet ingår inte läkemedelsanalys för terapikontroll, ”Therapeutic Drug Monitoring” (TDM). Rättskemi kan utföra vissa läkemedelsanalyser i helblod, men ingen medicinsk bedömning medföljer analysresultaten. Kontakta rättskemi för mer information.

Material	Typ av provrör	Bild	Remiss
Blod, minst 8 ml	<p><u>Helblod</u> från rör innehållande natriumfluorid (rör för glukos- och laktatanalys), EDTA eller heparin.</p> <p>OBS! Rättskemi kan inte utföra analyser på material från provrör innehållande gel.</p>		Toxikologisk undersökning
Urin, 10 ml	<p>10 ml skruvkorsrör</p> <p>Om analys av alkohol önskas bör urinprov tas i ett provrör innehållande fluorid.</p>		Toxikologisk undersökning

För läkemedelsanalyser i samband med misstänkt intoxication, var vänlig kontakta laboratoriet, 010-483 41 00 (växel).

Postmortal utredning

Om rättskemisk analys önskas i prover som är tagna i samband med klinisk obduktion, ska remiss Postmortal utredning användas.

Hårprov

Kontakta rättskemi för information om remiss, provtagningsset och hur man går tillväga, telefon 010-483 41 00 (växel).

Förvaring och transport

Blod- och urinprov ska förvaras i kyla fram till dess provet skickas till rättskemi.

Lägg alltid provröret i transporthylsa eller transportpåse innan det stoppas i ytterkuvertet.

Prov kan skickas i rumstemperatur men bör postas så att det kommer till laboratoriet nästkommande dag. Undvik därför att skicka prover på fredagar eller annan dag innan helg.